

Motion till riksdagen 2025/26:3463

av **Christian Carlsson m.fl. (KD)**

Könstillhörighetslagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riva upp den nya könstillhörighetslagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 1 juli 2025 infördes den nya lag som gör det enklare att byta kön. Det blev fritt fram att byta kön i passet och juridiskt även om man inte har könsdysfori. I och med Socialstyrelsens vägledning skulle det kunna räcka med ett enda videosamtal för att byta kön. Många har med fog ställt sig frågande till den nya lagen.

Det var våren 2024 som riksdagen beslutade om den nya lagen på initiativ från Moderaterna och Liberalerna i Socialutskottet. Endast KD och SD reserverade sig. Vi menade att den nya lagen riskerar att få allvarliga konsekvenser för barnen och ungdomarna som berörs. Våren 2025 försökte vi därför på nytt stoppa lagen innan den trädde ikraft.

Den nya lagstiftningen borde för det första rivas upp på grund av att den innebär att åldersgränsen för juridiskt könsbyte sänkts till 16 år. Alltför barn och unga har sökt sig till vården de senaste åren på grund av könsdysfori, men vi vet inte vad det beror på.

Professorer och specialistläkare inom psykiatri varnar för att möjligheten att byta juridiskt kön i unga åldrar kan leda till att självuppfattningen förstärks, och blir första steget mot hormonbehandlingar och oåterkalleliga fysiska ingrepp som annars inte hade behövts. Det har nämligen visat sig att könsdysfori kan avta eller helt förvinna efter puberteten.

Ett annat skäl att upphäva lagen är föreställningen att kön är något som alla fritt ska kunna välja själva, trots att det inte finns någon diagnos om könsdysfori. Om man är man eller kvinna ska inte vara godtyckligt. Vår utgångspunkt är att juridiskt kön ska stämma överens med det biologiska könet. Vi kristdemokrater anser att det även i fortsättningen ska vara möjligt att byta juridiskt kön men först efter en medicinsk utredning, en diagnos om könsdysfori och ett godkännande ifrån Socialstyrelsen. Vi motsätter oss den förenklade prövningen av könsidentiteten i den nya könstillhörighetslagen.

När nu möjligheten tagits bort att ställa krav på en diagnos om könsdysfori inför ett juridiskt könsbyte, och läkarna inte heller får möjlighet att fästa vikt vid hur länge en person har identifierat sig med det andra könet, då påverkas såklart vårdpersonalens möjlighet att göra en ordentlig utredning. Risken är att man missar andra förklaringar till hur en patient mår och upplever sig själv, och att barn inte får det stöd de behöver. Vi vet att psykisk ohälsa, exempelvis ångest och autism, är vanligare bland personer som lider av könsdysfori. Och det är vanligt bland personer med autism att inte fullt ut kunna relatera till sin kropp, särskilt i tonåren. Det är därför inte ansvarsfullt att bekräfta barn och ungdomar i deras upplevda könsidentitet genom ett könsbyte utan att man först har gjort en ordentlig utredning. Det var inte heller ansvarsfullt att avskaffa Socialstyrelsens tillståndsprövning vid kirurgiska ingrepp i könsorganen.

Sverige behöver förbättra vården och korta väntetiderna till stöd för personer som lider av könsdysfori, men den nya könstillhörighetslagen leder helt fel. Riksdagen bör därför ställa sig bakom vad som anförs i motionen om att riva upp den nya könstillhörighetslagen. Istället bör riksdagen besluta att återgå till bestämmelserna rörande åldersgräns, medicinsk utredning inför juridiskt könsbyte och godkännanden ifrån Socialstyrelsen som gällde fram till den 1 juli 2025.

Christian Carlsson (KD)

Dan Hovskär (KD)

Mathias Bengtsson (KD)

Roland Utbult (KD)